

SÖDERBYBLADET

Nr 8 Årgång 9 september 2009 ISSN 1459-8493 Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund byaråd

håller öppet i september
fredagar och söndagar kl 11-19
samt
lördagar kl 11-18
t.o.m. 27.9.

UFH informerar

Försäljning av Green House-kläder söndagen 13.9. kl 13-15. Höstens mode visas och kanske även några rea-plagg finns att fynda?

Söndagen 27.9. kl 15-17 blir det smyckervisning och -försäljning i UF-lokalin. Laila Eriksson säljer smycken av varumärket Pure Design som är tillverkade för hand och består bland annat av äkta odlade pärlor, halvädalstenar samt nickelfria metall detaljer.

Öppet hus för lågstadie-elever (högstadie-elever är också välkomna) ordnas varannan tisdag, preliminärt har följande tisdagar bokats: 22.9. 6.10. 20.10. 3.11. 17.11. och 1.12. kl 18-19.30. Eventuella ändringar meddelas via anslagstavlan i skolan.

Nu börjar även Ungdomscafé för elever i årskurs sex och högstadie varannan fredag, preliminärt har följande fredagar bokats: 18.9. 2.10. 16.10. 30.10. 13.11. 27.11. och 11.12. kl 19-23.00. Eventuella ändringar meddelas via sms eller "djungeltelegrafen".

Trevlig höst önskar UFH:s styrelse

Sen-Gångarna

Kom igång!
Motionspromenaderna, med eller utan stavar, startar måndagen den 14.9 kl 9.30. Samling vid Sommaröhallen.

Kom i form!

Kom med!

Rose-Marie & Annette

Fototävling

Det är svårt eller rent ut sagt omöjligt att hitta "vanliga" vykort med naturbilder eller motiv från Södra Vallgrund att köpas i vår by. Det skall vi ändra på!

UF Havsbandet och Byarådet utlyser en tävling som alla kan vara med i. Det enda du behöver göra är att ta ett fotografi på något vackert i vår by. Vi ställer ut fotografierna på allmän plats och genom röstning väljs de mest röstade fotografierna till motiv för våra nya bya-vykort.

Motivet kan vara vilket som helst, och taget på vilken årstid som helst. Vi behöver vinter-, vår-, sommar- och höstmotiv om vartannat. Antingen så är fotografiet nytaget eller så hittar du det i dina gömmor. Tänk bara på att om turister ser motivet på vykortet så vill de antagligen gärna se motivet i verkligheten också, så fotografier på något som inte längre finns att se kanske blir ratade redan innan röstningsomgången.

Bilderna ställs ut anonymt i röstningsskedet, så alla fotografer har samma möjlighet att få sin bild vald. Om fotografiet blir tryckt på vykort

nämns naturligtvis fotografen med namn på baksidan (om inte annat önskas).

Fotografier kan inlämnas till Söderbybladets redaktion, med fotografens namn och förklaring till motivet, antingen platsens namn eller vad bilden föreställer, skrivet på baksidan. En fotograf kan naturligtvis lämna in många bilder. **Fotografierna skall lämnas in senast 10.10.2009.**

Om tillräckligt med fotografier inlämnats, omnämns röstningsställe och regler i nästa nummer av denna tidning.

Utfärd till Skötgrund

Syuntan landsteg på Skötgrund
6.8.2009

En sommardag att minnas då vi satte oss i Leo´s båt, lade ut från bryggan med kurs på Skötgrund. Havet var lugnt. Plötsligt ändrades kursen och Leo gjorde en "rondell", (sväng) runt Norra gloppsten som vi fick beskåda på nära håll.

Väl framme på "gränne" vandring till fiskestugan. Snart sprids kaffedoften ut till oss, som stod och betraktade naturen, stenar och berg. Voj, så gott det smakade med grisar och bullar. Ut igen för att se på omgivningen. Solen värmdde oss röda. Det fotograferades flitigt.

Höjdpunkten blev när nypotatis och Leo´s goda rökta sikar kom på bordet. Vi åt och njöt. Efteråt var några ut på motion i stenriket. Tiden rann iväg, blev dags att plocka ihop våra grejor, äntra båten igen och börja hemfärden till Sommarösund.

Ett varmt Tack till Margareta och Leo för den trevliga utfärden säger "Soandjonton" med bihang.

Margareta

"Så härligt sången..."

klingade i "Svennas stögon" vid Granösunds fiskeläge söndagen den 23. augusti. "Har det någon gång sjungits så många sånger i den stugan?" undrade en av oss som var med.

Det var Noomi Elfving som vid sidan av hembygdsföreningen ledde oss som stämde upp till allsångerna, som Maj-Len Vestergård valt ut.

Redan när man anlände till fiskeläget fick man känslan av att vara välkommen. Där stod Maj-Len och Lars-Ola och hälsade på var och en som styrde kosan mot stugan. Vi tror att åtminstone näst intill varje plats var upptagen – och alla sjöng av hjärtans lust. Både damer och några herrar...

Skrattmusklerna i magtrakten fick sig välbehövlig träning då Linnea Tallgård läste ur Gertrud Ståhls "Gertruds kåserier". Också på Linnea som är "införstådd" märkte man hur vår dialekt kan vricka tungan, här fick också en nyinflyttad Söderby-bo en lektion i hörförståelse och för en som har varit med några gånger förut lät det härligt välbekant (eller vad tyckte du själv, Gertrud?).

Kaffe med dopp serverades av Rose-Marie ur de porslinskoppar som skänkts till fiskeläget under sommaren, det gjorde gott och trivseln var stor i den soliga sensommarkvällen... som givetvis avslutades med "Nu går sista visan".

Vi tackar arrangörerna och säger:
"Vi tar om ´et igen!"

*På publikens vägnar,
Lilian Westerlund & Leif Galls*

Livsnjutarna på Bullerås

Senaste fredag 4.9 hade Livsnjutarna sin årliga "mat och bastu"-kväll, detta år på Bullerås. När vi kom dit blev vi runtguidade både i stora huset och i de små ombyggda stugorna vid stranden.

Allt var jättefint och smakfullt inrett. Bl.a. fick man sätta sina kläder i omklädningsstugan i lådor som var inbyggda i en väggfast vacker blå bänk.

Vi badade bastu och simmade jättelänge, det kändes inte alls kallt i vattnet. Sen fick vi olika sallader och nygräddat bröd i stora salen, verklig "livsnjutar"-mat! Till efterrätt vankades kaffe eller te och chokladkex. Efter många glada skratt och "hemlis"-berättande cyklade vi mätta, belåtna och rentvättade hemåt i mörkret.

Vi tackar våra värdar Pirkko och Timo Lumme och hoppas vi får återkomma.

Livsnjutarna

Nyströms Lina

Här fortsätter Inga Doktors berättelse:

Så måste jag ännu nämna tre stora projekt om vilka Lina hade en bestämd uppfattning: Det ska göras!

Stugan måste målas! Kommer du och hjälper mig, Inga? Ett frimodigt: Ja! blev svaret. Jag hade gått i målarlära med Karl Gammelgård. Betyget var: Du har en bra målarhand! Då Karl sagt det så var saken klar. Lina och jag målade! Fint blev det!

Jag måste få en brunn! Det är lång "vatuväg" till Gräftings. Ta slagrutan nu Arvid och kom och visa var vi skall gräva! Här! Här är en kraftig

vattenåder! Gräva! Vem? Det blev Fromholtas Anton, Gräftings Arvid och Tildas Sigurd (Anton Nybo, Arvid Doktor och Sigurd Söderström). Vatten fick de! Stensättningen klarade de galant. Arvid sökte och körde stenar, Anton och Sigurd ordnade dem fint till "väggar" nere i brunnen. Jag lyfter på hatten och hyllar dem för deras arbete! Det blev världens bästa brunn! Klart och gott vatten, för människor och djur! Sommargästerna på Holman kom och frågade om de fick ta vatten i Linas brunn? Jo, visst. Den här brunnen har aldrig sinat fast andra gjort det. Än i dag bjuder den vatten.

Projekt nr 3 kom som en överraskning, det krävde bara: Ja eller nej. Året var 1947. Budet gick: Vi skall få elektricitet i byn! För den som sade ja, var det bara att "gräva" i plånboken. Inskrivningsavgift i el-andelslaget, insatsernas antal, dagsverken – allt kostade, men Lina ville vara med och hon var glad många gånger för satsningen. Vi andra i byn var också glada. Vi tog avsked av karbid- och oljelampor. Vi fick njuta av och uppskattade ljuset bäst under den mörkaste årstiden.

Sommaren var Linas tid, det var också höbärgningstid. Tänk så lyckligt att de sammanföll! Det blev fest på många sätt. Arvid och Mari behövde hjälp med höet. Vi som var uppvuxna här och nya människor som genom giftermål knutits till Gräftings samlades. Det blev glädje, meningsfullt arbete och fest. "Rå-gräse va breid", en stor del lagt på störrar, något fick torka på marken och så skulle torrhöet inköras! Då kom festen – Lina bjöd på kaffe med jordgubbstårta och annat dopp. Hon njöt av och var glad över att vi också hade bärgat hennes "hemman". Hon var säkert också glad över att se oss alla och uppleva "livet" vi förde med oss. Vilken lycklig tid för de

Yngsta så ock för de äldre. Ingen har beklagat sig, alla lärde sig något och Lina var den festliga medelpunkten.

Lina hade klar blick för vad som borde och skulle göras och hon gjorde det – inte bara i hemmet i Vallgrund men också där hon hade tjänst, hos Hahls i Grankulla. Det var väl inte alltid så lätt. Hennes rygg var skadad från barndomen, hon hade värk som blev värre med åren.

Den 1 september 1959 hade hon, oavbrutet, arbetat i 30 år åt familjen Hahl. Tandläkare Lilly Hahl ordnade så att Lina fick Finska Hushållnings-sällskapetets silvermedalj med spänne för trogen tjänst. På medaljen står det: "Kunskap och Idoghet". Jag tycker de orden ger mig Lina i ett nötskal. Medaljen – jag såg aldrig att Lina bar den, det talades inte om den, - "den syns visst inte men finns där ändå", kunde vi travestera.

Från år 1962 avtog Linas krafter. Tidvis var hon intagen på sjukhus. Det var ryggen som gav värk och lungorna mådde inte heller bra. Mjölbolsta sjukhus var ett ställe där hon fick vård, men hon kunde också vistas "hemma" hos Lilly Hahl under de bättre perioderna. Lilly fann sig dock tvingad att anhålla om vårdplats för Lina på Ekkulla sjukhem i Grankulla då Lina blev sämre och sängliggande.

Den 20 november 1968 togs Lina emot på Ekkulla. Den 19 januari 1969 dog hon. Hon begravdes 25 januari i Grankulla. Annette och jag reste till begravningen. Så upplöstes 40 år av vård och omsorg mellan Lina och Lilly – rika, givande trygga år med många tack från båda sidor.

Du, se på hennes stuga, tallen, gå ner till brunnen, tänk på vad jag berättat och läs också mellan raderna.

Tack, Nyströms Lina, för vad du var och vad du gjorde – oss till lärdom och gagn.

Nu, år 2009, vaknar Nyströms Linas upp igen. Någon vill vårda, någon vill bo, så förunderligt rikt är det. En liten bit Solf + en liten bit Australien har landat vid Linas! Bröllop firades den 26 juni 2009. Så kallar arbetsplatsen i London, pauser blir det vid Linas! De nya invånarna är varmt välkomna till Linas, till byn, till Finland!

Nya grannar?

Har du nya grannar? Känner du någon som flyttat in nyligen? Gör som många har gjort förr, gå in med ett kaffepaket och fråga om du får skriva och berätta om de nya invånarna. Det är många som vill veta, men alltför få som gör något åt det.

Hjälp mig stilla nyfikenheten som rörs i gårdarna, glöm inte att nämna att tidningen delas ut till alla i byn och den också läggs ut på internet.

Extra exemplar

Uppmärksammade läsare läste i förra numret att exemplaren av Söderbybladet numera finns i Sommaröhallen. Det stämmer, men ordet gamla, eller tidigare nummer än det senaste, borde också ha använts.

Där ser man hur lätt det är att skriva, men hur lätt är det att läsa och förstå vad någon annan vill få fram med sin text?

SÖDERBYBLADET

Monika Nissander
Bråthagavägen 23 A
65930 SÖDRA VALLGRUND
Tfn 040-5867958
e-post: monika.nissander(a)netikka.fi

Nästa tidning utkommer omkring vecka 43.
Material önskas senast 12.10.2009.